

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-10-21
Besvaras senast
2021-10-27 kl. 12.00

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2021/22:233 Ett erkännande av folkmordet seyfo i Osmanska riket 1915

I nuvarande Turkiet, under Osmanska rikets sönderfall år 1915, dödades över 1,5 miljoner kristna invånare. Armenier, syrianer, assyrier, kaldéer och pontiska greker blev systematiskt massakrerade. Folkmordet var planerat från högsta ledning och genomfördes systematiskt. De dödades på grund av sin etnicitet och på grund av sin kristna tro. Målet var att åstadkomma en turkisk etnisk nation; ett land med ett folk, ett språk och med islam som enda religion. Många utländska diplomater – däribland från Sverige – samt missionärer och andra organisationer på plats rapporterade om ett pågående folkmord. Dessa personer har även skrivit böcker om dessa fasansfulla massakrer på oskyldiga medmänniskor. Överlevare och ögonvittnen har bekräftat att massakrerna har ägt rum. Byar och städer omringades av beväpnade militärer som hänsynslöst dödade och halshög kvinnor, män och små flickor och pojkar. De drabbade utsattes för tvångskonvertering, massmord och deportering till bland annat syriska öknen. Kvinnor och barn våldtogs och såldes som sexslavar. Kulturhistoriska byggnader, kyrkor och kloster förstördes och deras egendom konfiskerades. Detta var 1900-talets första folkmord och det kom att kallas seyfo, som betyder ”svärd” på syrianska.

Sveriges riksdag fattade 2010 beslut om att erkänna folkmordet seyfo 1915. Beslutet innebär att riksdagen har erkänt folkmordet 1915 på armenier, assyrier, syrianer, kaldéer och pontiska greker. Som en följd av detta beslut bör regeringen verka inom FN och EU för ett internationellt erkännande av folkmordet 1915, samt för att även Turkiet ställer sig bakom ett sådant erkännande. Ett trettiotal länder har erkänt folkmordet. Europaparlamentet erkände folkmordet i en resolution 2015. I enstaka länder är det dessutom straffbart att förneka folkmordet. I april 2021 valde Bidenadministrationen att erkänna folkmordet 1915 och därmed fullfölja representanhusets och senatens respektive beslut från 2019.

Vid ett besök i Södertälje under valkampanjen 2014 gav den socialdemokratiska partiordföranden och nuvarande statsministern Stefan Löfven ett löfte till ättlingar till överlevande från seyfo om att Socialdemokraterna skulle driva frågan om ett erkännande och följa riksdagens beslut från 2010 om de vann valet 2014. Detta var ett vallöfte som yttrades inför flera hundra åhörare och även medier. Nu har det gått nästan sju år med socialdemokratiskt styre i landet och en utfästelse om ett erkännande är helt frånvarande. Det tragiska är att under 2017 beslutade Socialdemokraternas

kongress att partiet inte ska gå vidare med att erkänna folkmordet 1915, vilket helt strider mot vad partiet röstat för tidigare i riksdagen och vad Stefan Löfven själv lovat om ett erkännande.

Detta bekräftade statsministern i en intervju med SVT Nyheter i Södertälje den 1 maj 2018, då han sa att regeringen inte kommer att erkänna folkmordet eller verka i enlighet med riksdagsbeslutet 2010. Att kalla saker vid deras rätta namn har stor betydelse för de drabbade folkgrupperna och gör det möjligt för dem att bearbeta det trauma som de bär på.

Av regeringsformen framgår det att riksdagen är Sveriges högsta beslutande organ och att regeringen verkställer riksdagens beslut. Av denna anledning anmälde Socialdemokraternas riksdagsgrupp dåvarande utrikesminister Carl Bildt till konstitutionsutskottet för alliansregeringens vägran att erkänna folkmordet och riksdagsbeslutet i fråga.

Det finns ett behov av att statsministern ger klara besked i denna fråga innan han lämnar sin post som partiordförande och statsminister. Faktum är att de väl planerade och systematiskt genomförda övergreppen, där över 1,5 miljoner kristna invånare dödades, varav över 70 procent av den syrianska befolkningen uppfyller alla kriterier i FN:s folkmordskonvention från 1948. De cirka 200 000 nya svenskar som tillhör de drabbade kristna folkgrupperna med rötter i Mellanöstern, varav cirka 40 000 bor i Södertälje, väntar på besked från den statsminister som en gång i tiden skapade hopp med sin utfästelse om att erkänna folkmordet.

Hur ställer sig regeringen till frågan om ett erkännande av folkmordet 1915? Kommer regeringen att följa Stefan Löfvens vallöfte från 2014? Eller kommer regeringen att följa Socialdemokraternas kongressbeslut om att inte erkänna folkmordet?

Med anledning av detta vill jag fråga utrikesminister Ann Linde:

Kommer regeringen under innevarande mandatperiod erkänna folkmordet 1915 på de nämnda folkgrupperna och verka i enlighet med riksdagens beslut från 2010?

.....
Robert Halef (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck